Lähettäjä / Avsändare
SUOMEN RIISTAKESKUS
Sompiontie 1
00730 HELSINKI
029 431 2001

Vastaanottaja / Mottagare
XXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXX

PÄÄTÖS

Pvm	*Nro*
11.11.2026	2026-1-000-44396-5

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA XXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

susi	8 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

susi	30.10.2026 - 29.11.2026

Hakemusalue:

Pinta-ala	93605 ha
Alueen sanallinen määrittely	Kartta hakemuksen liitteenä.

Poikkeusperusteet:

SUSI
Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
-karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi
-yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä
-muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:
Moottorikäyttöisen ajoneuvon (auto, mönkijä) käyttö pyynnissä tulee olla mahdollista ja eläimen ampuminen niiden suojasta ja välittömästä läheisyydestä myös ajoneuvon käydessä tulee sallia. Mikäli on mahdollista poiketa lain mukaan ultrakevyen lentokoneen sekä gyrokopterin käytöstä pyyntiä varten, haemme myös sitä varten poikkeuslupaa (jos maassa ei lunta paikallistaminen helpottuu).
- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:
Haetaan lupaa dronen, keinovalon, yö ammuntaan tarkoitettujen

tähtäyslaitteiden (esim. valovahvistin sekä lämpökiikari) ja keinotekoisen äänilaitteen käytöstä pyynnin yhteydessä.
- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:
Aseen kuljettaminen mönkijän kyydissä mahdollista sekä muussa moottoriajoneuvossa siten että se on välittömästi käytettävissä metsästykseen.

Liitteet
- Hakemussähköposti 27.10.2026.msg
- poikkeuslupahakemus..pdf
- Poikkeuslupahakemus,selostus,valmis.docx
- Raatokasa .jpg

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:
- susi: Mönkijä sekä muu moottoriajoneuvo nopeuttaa kulkua, keinovalo sekä pimeänäkölaitteet ja tähtäimet ovat välttämättömiä, koska susien aktiivisuus ajoittuu pääasiallisesti hämärän/pimeän tultua ja erityisesti kun pyynti sulan maan aikaan on haasteellista, koska näkyvyys on heikko. Auton/mönkijän suojasta tai läheisyydestä ampuminen oltava mahdollista, koska muuta soveltuvaa passipaikkaa ei välttämättä ole, ja jotta pyynti on mahdollisimman tehokasta toteuttaa. Dronella kyetään tehostamaan pyyntiä havaitsemalla kohde laajemmalta alueelta tehokkaasti, (myös gyrokopteri /ultrakevyt lentokone mikäli mahdollista poiketa laista), koska sudet liikkuvat laajalla alueella ja mikäli ei ole pyynnin aikana lunta, on niiden paikallistaminen maasta käsin hyvin vaikeaa, kun lumijälkihavaintoja ei ole.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:
- susi: 13000 €

Selvitys vahingosta:
- susi: Jalostusuuhen hinta on n. 400 euroa kpl ja karitsan hinta on n.100 euroa/kpl eli lampaiden kokonaisarvoksi kertyy (400e x 21 +100e x 8) yhteensä n. 9200 euroa. Lisäksi aikaa menee eri tahoille tehtävissä ilmoituksissa ja lupahakemuksissa (Ruokavirasto, Lupa- ja valvontavirasto, Riistakeskus). Raatojen toimittaminen Honkajoelle maksaa kyseisestä eläinmäärästä useita satoja euroja. Uuhi- luomu- sekä alkuperäisrotupalkkioiden menetys on yhteensä yli 3000 euroa. Valtio korvaa ainoastaan kuolleet eläimet. Kaikki muut edellä mainitut kustannukset jäävät tilallisen itsensä maksettavaksi, jota maatilavakuutukseni ei kata. Vahingon suuruus on rahallisesti mitattuna noin 13 000 euroa, omalle työlle ei tuossa laskelmassa ole laskettu arvoa. Mikäli sudet, jotka pyytävät lampaita asettuvat pysyvästi tilan viereen tilan tulevaisuus ja elinkeinotoiminta vaarantuisi merkittävästi. Tilan pääelinkeino on lammastalous ja tuotannon lopettaminen ei ole tyydyttävä ratkaisu minun tai tilan tulevan jatkajan mielestä. Myöskään tottuminen petojen aiheuttamiin vahinkoihin ei ole tyydyttävä ratkaisu. Lisäksi tilan talouden suhteen merkittävä osuus on maakunnallisesti arvokkaiksi inventoiduilla maisemahoitoaluiden hoidolla, joka on Pohjois-Pohjanmaan alueella sisämaassa poikkeuksellisen laaja kokonaisuus. Alue on lähinnä perinnebiotooppia, ja lampaiden laiduntamisen avulla siellä on harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja. Tilan lampaat ovat alkuperäisrotua. Nykyään lähinnä Suomenlampaita, mutta lisäksi on vielä pieni joukko harvinaista Kainuun

harmaata rotua.
Maisemanhoitosopimus edellyttää perinnebiotoopin hoitamista laiduntamalla. Lisäksi tilalla on luomukotieläinsopimus, jossa ehdot edellyttävät 3,5 kk mittaista laiduntamista joka päivä kesän aikana. Molemmat edellä mainitut sopimukset ovat viisi vuotisia. Mikäli ei noudata sopimusta, siitä maksettava korvaus peritään takaisin. Lisäksi laiduntaminen on eläinten hyvinvoinnin kannalta paras mahdollinen tapa pitää niitä ja taloudellisesti kaikkein järkevin tapa, koska eläimiä ei tarvitse erikseen ruokkia sisälle, joka puolestaan nostaisi ruokinta kustannuksia, mikä on tärkeää erityisesti lammastaloudessa, jossa kannattavuus on jo valmiiksi tällä hetkellä alhaalla.
Lisäksi erilaisten hakemusten ja ilmoitusten tekemiseen käytettyä aikaa ei korvaa kukaan. Harmituksen määrää, ylimääräistä stressiä ja tympäisyn määrää sekä laidunkauden aikaista epävarmuuden tunnetta siitä, milloin sudet käyvät taas lauman kimppuun ei rahalla voi mitata.

Keino tai toimenpide:
- susi: ks. liite

Toimenpiteen vaikutukset:
- susi: ks. liite

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:
- susi: -

Kuvaus käyttäytymisestä:
- susi: -

Välitoimenpiteet

28.10.2026 Tietopyyntö, Sähköposti
Suomen riistakeskus on pyytänyt metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n nojalla tietoja Haapaveden kaupungilta liittyen kaupungin alueella järjestettyihin koulukuljetuksiin susien aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi.

Haapaveden kaupungin sivistysjohtaja on vastannut tietopyyntöön 28.10.2026. Haapaveden kaupunki ei ole järjestänyt koulukuljetuksia susien aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi vuonna 2026.

27.10.2026 Tietopyyntö, Sähköposti
Suomen riistakeskus on pyytänyt metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 2 §:n nojalla tietoja Haapaveden kaupungin maaseutuasiamieheltä vastaanottamistaan ilmoituksista ja suorittamistaan toimenpiteistä hakemus alueella liittyen suden aiheuttamiin kotieläinvahinkoihin.

Haapaveden kaupungin maaseutupalvelut vastasivat tietopyyntöön sähköpostitse 27.10.2026.

Suomen riistakeskus on pyytänyt sähköpostitse 28.10.2026 Haapaveden kaupungin maaseutuasiamieheltä lisää tietoja tapahtumapaikasta ja vahingon suuruudesta. Maaseutuasiamies on toimittanut lisätietoja sähköpostitse 28.10.2026.

Suomen riistakeskus on tarkastellut 29.10.2026 riistavahinkorekisteristä susien aiheuttamaksi ilmoitetut kotieläinvahingot ja susihavainnot hakemusalueelta.

29.10.2026 Täydennys, Sähköposti
Hakija on täydentänyt hakemustaan sähköpostitse.

4.11.2026 Tietopyyntö, Sähköposti
Suomen riistakeskuksen tietopyyntö Haapaveden maaseutupalveluille ilmoitettujen suden aiheuttamien kotieläinvahinkojen osalta aikavälillä 1.5.2026-31.5.2026.

Maaseutuasiantuntija vastasi tietopyyntöön sähköpostitse 5.11.2026:

"4.5.2026 on tapahtunut vahinko jossa 2 nautaa raadeltiin tilakeskuksella. Vahinkoarviota tehdessä oltiin sitä mieltä, että vahinko olisi karhun aiheuttama. Myöhemmässä tarkastelussa petoyhdyshenkilö päätyi siihen, että vahinko on suden aiheuttama.

Petoyhdyshenkilön lausunto:
4.5.2026 edeltävän yön aikana susi, tai sudet raadelleet navetan molemmissa päissä, ulkopuolelletilapäisesti sijoitettuja hiehoa ja lehmää. Takamuksista revitty isot palat niin, että lehmästä olisuolistoakin ulos tullut. Vatsat, utareet ja kaulat olivat ehjinä, mikä sai ensin epäilemään, että olisikokysymyksessä ollut karhu. Läheiseltä kynnöspellolta löytyi suden jälkiä. Päivän mittaan tutkittiin aluetta kolmen petoyhdyshenkilön voimin ja myös etäämmältä metsästä sammalikosta löytyi sudenjälkiä. "Lopullinen varmistus" tuli 7.5. klo. 00:01 asettamani riistakameran lähettämä kuva, jossa susivieraili lehmän raatelupaikalla. Soitettuani tilalliselle, hän kävi yöllä hätistelemässä suden pois. Menneen talven mittaan susilauma kulkenut useamman kerran navettaan päin, useammastasuunnasta, joista olen tehnyt myös havainnot Tassu-järjestelmään."

30.10.2026, Kuuleminen
Suomen riistakeskus on tehnyt Hallintolain 34 §:n mukaisen asianosaisen kuulemisen sähköpostitse 30.10.2026. Kuulemisen yhteydessä hakijalle on toimitettu päätöksen perusteena olevat tiedot. Hakijalla on mahdollista antaa asiassa vastine, mikäli hänellä on tiedossa muita päätöksen ratkaisemiseen vaikuttavia tietoja.

Hakija on antanut vastauksen kuulemiseen 4.11.2026.

Lisäksi Suomen riistakeskus on kysynyt hakijalta lisätietoja siitä, että millaisesta kohdasta sudet olivat menneet riista-aidan läpi ja ovatko lampaat vielä laiduntamassa vai ovatko ne sisätiloissa. Hakija on vastannut kysymyksiin sähköpostitse 8.11.2026.

Hakija on toimittanut lisätietoja liittyen poikkeuslupahakemukseen 9.11.2026. Lisätietojen mukaan Haapaveden kaupunki on aloittanut koulukyydistykset Mieluskylän alueella. Suomen riistakeskus on saanut tiedon 9.11.2026 myös petoyhdyshenkilöltä.

Hakija on tiedustellut sähköpostitse 10.11.2026 päätöksen valmistumisesta. Suomen riistakeskus on vastannut tiedusteluun 11.11.2026.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Metsästyslain (615/1993) 37 §:n mukaisesti, jos riistaeläimen kannan säilymisen tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, riistaeläinlaji on rauhoitettava määräajaksi tai toistaiseksi. Rauhoitettavista riistaeläinlajeista ja niiden rauhoitusajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Rauhoitusaikana riistaeläintä ei saa metsästää tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä. Susi on rauhoitettu metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:n 1 momentin 26 kohdan mukaan helmikuun 11 päivästä marraskuun 30 päivään.

Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella:
1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi,
2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi,
3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle tai
4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 §:n 2 momentin mukaan Suomen riistakeskus voi myös muulloin kuin 37 §:n nojalla säädettynä rauhoitusaikana myöntää 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa ja 41 c §:ssä säädetyin edellytyksin poikkeusluvan riistaeläimen tai rauhoittamattoman eläimen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen.

Metsästyslain 41 §:n 1 momentin mukaan lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin

ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:
1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet,
2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella,
3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen ja
4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava 1 momentissa tarkoitetun selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyn lisäksi poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan 41 a §:n 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei myöskään katsota 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnetyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun

valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 31 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön nojalla pyydettävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajia tai poikkeusluvan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeusluvan ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Suotuisa suojelutaso:

Suden suojeluasema muuttui vuonna 2025 luontodirektiivissä. Susi siirtyi luontodirektiivin liitteestä IV (lajit, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua) liitteeseen V (lajit, joiden ottaminen luonnosta voi vaatia hyödyntämisen sääntelyä.

Luontodirektiivin liitteessä V olevat lajit eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Liitteen V lajien suojelutason tilaa on kuitenkin aktiivisesti seurattava. Jos seuranta osoittaa sen tarpeelliseksi, on jäsenvaltion toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä suojelutason turvaamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa lupajärjestelmä, rauhoitusaika sekä paikallinen tai väliaikainen rauhoittaminen. Toisin sanoen suden metsästys on lähtökohtaisesti mahdollista, kunhan samalla huolehditaan siitä, että suden suotuisa suojelutaso ei vaarannu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä. Sen mukaisesti jäsenvaltioiden on raportoitava EU:n komissiolle joka kuudes vuosi luontotyyppien ja lajien tilasta ja kehityksestä eli suojelutasosta.

Viimeisin suden suojelutason arviointi on tehty vuosia 2019–2024 koskevassa luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa raportissa, joka on toimitettu Euroopan komissiolle lokakuussa 2025. Sen mukaan susi arvioitiin olevan suotuisalla suojelun tasolla boreaalisella vyöhykkeellä eli Tunturi-Lapin eteläpuolella. Alpiinisella vyöhykkeellä eli Tunturi-Lapissa suden arvioitiin olevan epäsuotuisalla suojelun tasolla. Samassa yhteydessä

komissio edellytti jäsenmaita ensi kertaa arvioimaan komission raportointiohjeistuksen mukaisesti myös lajien niin sanotut suotuisan suojelutason viitearvot. Suomen susikannan suotuisan suojelutason viitearvoksi määritettiin raportissa 273 sutta. Viitearvolla tarkoitetaan maaliskuussa kokonaan Suomessa poronhoitoalueen ulkopuolella elävien susien määrää, johon lisätään myös puolet Suomen ja Venäjän rajalla elävien susireviirien susista.

Luonnonvarakeskus on todennut lausunnossaan maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta suden metsästyksestä metsästysvuonna 2025–2026 muun muassa seuraavaa: ”Kannanhoidollisen metsästyksen ennustettu vaikutus maaliskuun 2026 susikannan kokoon. Lukessa on kehitetty malli, jonka avulla päätöksentekijä voi vertailla erilaisten metsästystä koskevien skenaarioiden arvioituja vaikutuksia Suomen susikannan tulevaan kehitykseen. Luke huomauttaa, että asetusluonnoksen metsästyskiintiössä ei mainita, mikä suhde kiintiömetsästyksen tuottamalla kuolleisuudella on muuhun pyynnin aiheuttamaan kuolleisuuteen (poikkeusluvat, poliisin päätökset) eikä muuhun ilmi tulevaan kuolleisuuteen.

Metsästysvuonna 2015–2016 kannanhoidollisen metsästyksen saalis oli 42 sutta, mutta kokonaiskuolleisuus kasvoi tästä 80 %, eli nousi 76 yksilöön. Ennustemalli kuitenkin käsittelee myös mahdollisuuden, että vastaava tilanne voisi syntyä uudelleen. Mallissa muu kuolevuus ja samalla vuotuinen kokonaiskuolleisuus voi vaihdella voimakkaasti (25–55 %), kuten on tapahtunut vuosina 1990–2025. Ennuste huomioi siis esimerkiksi sen, että on tavallista pienempi vahinkoperusteisten lupien tarve (kannanhoidollinen metsästys poistaisi vahinkoja aiheuttavia susia), tai että se on suurempi (kannanhoidollinen metsästys hajottaisi laumoja ja synnyttäisi suuremman määrän vahinkoja aiheuttavia susia).

Mallinnuksen tuloksista voidaan päätellä, että tammikuulle ajoitettu 74 suden kaataminen vastaisi suuruusluokaltaan noin 2 % todennäköisyyttä sille, että susien lukumäärä on maaliskuussa 2026 pienempi kuin maa- ja metsätalousministeriön asettama susikannan suotuisan suojelutason viitearvo 273 yksilöä. Mikäli esitetty kiintiö ylittyisi, ja susia kaatuisikin esimerkiksi sata yksilöä, suotuisan suojelutason viitearvo alittuisi maaliskuussa 2026 noin 5 % todennäköisyydellä.” Lopullinen kiintiömetsästyksen saalis oli 81 sutta.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että vaikka tämä päätös olisi ollut myönteinen, ei se olisi haitannut suotuisan suojelutason säilyttämistä tarkasteltavalla luonnonmaantieteellisellä alueella (ns. boreaalinen eliömaantieteellinen vyöhyke), mikä on se maantieteellinen taso, jolla tämän päätöksen vaikutusta suotuisan suojelun tasoon arvioidaan suden osalta.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa:

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän kanta-arvion (25.6.2026) mukaan maaliskuussa 2026 Suomessa arvioidaan olleen 430 (408–462) sutta. Arvio yksilömäärästä on sama kuin maaliskuuta 2025 koskeva arvio.

Maaliskuussa 2026 Suomessa oli rajareviirit mukaan lukien yhteensä 77 (90 % todennäköisyysväli: 73–79) parien ja perhelaumojen muodostamaa susireviiriä. Näistä perhelaumojen asuttamia oli 55 (51–58) ja susiparien asuttamia 22 (18–26).

Läntinen kannanhoitoalue. Susikanta painottuu edelleen voimakkaasti lounaiseen Suomeen. Maaliskuussa 2026 läntisen Suomen kannanhoitoalueella tavattiin 38 (35–41) perhelauman ja 17 (14–20) kahden suden asuttamaa reviiriä.

Itäisen Suomen kannanhoitoalueella laumareviirejä oli maaliskuussa yhteensä 17 (14–19) ja kahden suden asuttamia reviirejä viisi (3–8). Itäisen Suomen laumoista neljän (3–6) arvioitiin liikkuvan Suomen ja Venäjän rajan molemmin puolin. Kahden suden asuttamista reviireistä yksi (0–3) sijaitsi valtakunnan rajalla.

Poronhoitoalueella ei maaliskuussa 2026 todennäköisimmin ollut jäljellä yhtään pari- tai laumareviiriä. Syksyllä 2025 poronhoitoalueella arvioitiin olleen yhteensä kolme pari- tai laumareviiriä, joista kahdella eli perhelauma. Talven aikana susia poistettiin poronhoitoalueelta vahinkoperusteisin luvin 34 yksilöä ja yksi löydettiin kuolleena. Näistä suurin osa sijoittuu syksyn reviirialueiden ulkopuolille.

Luonnonvarakeskuksen julkaiseman verkkoraportin (Suden kanta-arvion tietoaineistot
ja tulokset reviireittäin vuonna 2026) mukaan Oulun riistakeskusalueella oli seitsemän laumareviiriä (Kalajoki, Venetpalo, Ylivieska, Pyhäjoki, Pulkkila, Vorna, Revonlahti) ja kolme parireviiriä (Kärsämäki, Salmenniemi, Yli-Kiiminki). Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan alueella on kaksi havaintoaluetta (Karsikas, Ruka) sekä Pahkavaara, Nivala ja Kallioluoma-Hossa jotka eivät täytä pari- tai laumareviirin statusta.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan alueella on yhteisiä reviireitä viereisten maakuntien kanssa: Kiuruvesi (perhelauma), Kivesjärvi (yksittäisiä susia) sekä Lestijärvi (pari).

Susikannan tila poikkeuslupa-alueella

Hakemusalue sijoittuu Haapaveden kaupungin alueelle. Hakemusalueella sijaitsee Salmenniemen reviiri, jonka Luonnonvarakeskuksen tuoreimman kanta-arvion mukaan on asuttanut susipari. Lisäksi osittain hakemusalueella sijaitsee Kärsämäen reviiri (pari) ja Pulkkilan reviiri (perhelauma). (Verkkojulkaisu, Susikanta Suomessa maaliskuussa 2026, www.luke.fi).

Riistavahinkorekisterin mukaan hakemusalueelta on kirjattu havaintoja 1.6.2026 - 5.10.2026 aikavälillä 1-5 sudesta.

Hakemuksen mukaan alueella on 20 sutta.

Lajin biologiset ominaispiirteet

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (Valtonen, Mia; Heikkinen, Samuli; Johansson, Helena; Härkälä, Antti; Helle, Inari; Mäntyniemi, Samu; Kojola, Ilpo (2024) Susikanta Suomessa maaliskuussa 2024. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 54/2024, Luonnonvarakeskus. Helsinki. 41 s) mukaan:
"Useiden muiden koiraeläinten tapaan susikanta voi kasvaa nopeasti ravintotilanteen niin salliessa. Susi saa ensimmäiset pentunsa tavallisesti kolmevuotiaana ja lisääntyy sittemmin vuosittain. Pentuja syntyy tavallisesti 3–6, suurimmissa pentueissa voi vielä syksylläkin olla kymmenkunta pentua. Ensimmäistä kertaa lisääntyvän parin pentueet ovat keskimäärin hieman pienempiä kuin parin myöhemmät pentueet. Saalistilaston perusteella Suomen talvisessa susikannassa on edellisenä keväänä syntyneitä pentuja noin 40 %. Osuus on selvästi suurempi kuin muilla suomalaisilla suurpedoilla. Susilauma saa alkunsa parin muodostumisesta. Pari voi muodostua mihin vuodenaikaan tahansa, mutta tavallisimmin se tapahtuu kesällä, kun keväällä vaeltaneet nuoret sudet kohtaavat. Uros ja naaras alkavat liikkua yhdessä ja merkata hajumerkein tulevaksi lisääntymisreviiriksi löytämäänsä aluetta, jonka pinta-ala Suomessa on keskimäärin noin 1 000 km2, pienimmillään 300 km2 ja suurimmillaan lähes 2 000 km2. Lisääntymisreviiri on alue, jonka pari varaa omaan ja myöhemmin syntyvän pentueensa käyttöön, ja pyrkii pitämään sieltä muut sudet pois. Naapureina elävien parien tai laumojen reviirit sijoittuvat yleensä erilleen toisistaan. Pysyvän susilauman muodostaa lisääntynyt pari ja niiden pennut. Pennut alkavat liikkua emojensa matkassa syyskuussa. Laumaan voidaan hyväksyä myös vieras susiyksilö, tavallisimmin korvaamaan kuollut aikuinen.

Omilla rajatuilla alueilla elävät reviiriään merkkaavat parit sekä parien ja niiden saamien jälkeläisten muodostamat perhelaumat. Näiden lisäksi susikannassa on pieni määrä yksin eläviä paikallisia susia. Valtaosa yksin elävistä susista on kuitenkin vaeltelevia, sopivaa lisääntymisaluetta ja -kumppania etsiviä yksilöitä. Vaeltelijoiden osuus susikannassa vaihtelee vuodenajan mukaan. Se nousee huhtikuussa, kun nuoret sudet alkavat itsenäistyä, ja pysyy keskimääräistä korkeampana syksyyn asti."

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella:

Hakemuksen mukaan sudet aiheuttivat merkittävän lammasvahingon. Lisäksi sudet ovat aiheuttaneet vaaratilanteita ja muita vahinkoja. Sudet uskaltautuvat karjanlaitumille sekä tuotantoeläinrakennusten välittömään läheisyyteen. Sudet estävät kotieläinten, erityisesti lampaiden, laiduntamisen ja tekevät elinkeinon harjoittamisen erittäin vaikeaksi, ja voivat aiheuttaa erittäin merkittäviä lisävahinkoja, sekä aiheuttavat tilanteen, ettei koirametsästys onnistu laajalla alueelle, koska riski sille, että sudet tappavat metsästyskoiran on erittäin suuri. Metsäpeurakanta on laskenut Haapavedellä huomattavasti viimevuotisesta mikä on hyvin todennäköisesti susista johtuvaa.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen:

Suomen riistakeskus on tarkastellut Riistavahinkorekisteristä susihavainnot 30.11.2026. Rekisterin tietojen mukaan hakemusalueelta on kirjattu 42 havaintotapahtumaa susista aikavälillä 1.5.2026-30.10.2026. Hakemuksen käsittelyajan pidentymisen vuoksi susihavainnot tarkasteltiin uudelleen edellä mainitulta aikaväliltä 11.11.2026, jolloin riistavahinkorekisterissä oli edellä mainitulle aikavälille kirjattu yhteensä 46 havaintotapahtumaa.

Näköhavaintoja on kirjattu 15 tapahtumaa aikavälillä 1.5.2026-30.10.2026. Viimeisimmät näköhavainnot 22.10.2026 (5 sutta), 12.10.2026 (2 sutta), 10.10.2026 (1 susi) ja 10.10.2026 (1 susi). Syyskuussa kirjattuja näköhavaintoja on 3 kpl, elokuussa 3 kpl, kesäkuussa 3 kpl ja toukokuussa 2 kpl.

Pihahavaintoja on kirjattu 10 tapahtumaa aikavälillä 1.5.2026-30.10.2026, joista viimeisimmät kirjattu tapahtuneeksi 23.10.2026 (2 sutta) ja 6.10.2026 (1 susi). Syyskuussa pihahavaintoja on kirjattu 3kpl, elokuussa 1 kpl, kesäkuussa 2kpl ja toukokuussa 2 kpl.

Riistavahinkorekisterissä ei näy hakemusalueella tapahtuneita susien aiheuttamia kotieläinvahinkoja aikavälillä 1.5.2026-30.10.2026.

Hakemuksen käsittelyn jatkuessa Suomen riistakeskus tarkasteli 30.10.2026 jälkeen kirjattuja näkö- ja pihahavaintoja sekä kotieläinvahinkoja Riistavahinkorekisteristä. Aikavälillä 31.10.2026 - 11.11.2026 näköhavaintoja on kirjattu 2 kpl, pihakäyntejä 0 kpl ja kotieläinvahinkoja 0 kpl.

Haapaveden kaupungin maaseutupalveluilta saadun tiedon mukaan hakemusalueella on tapahtunut 1.5.2026 - 27.10.2026 yksi susivahinko 7.10.2026 - 8.10.2026 välisenä yönä, joka on havaittu aamulla 8.10.2026. Sudet tappoivat 29 lammasta. Vahinkojen osalta on tehty maastotarkastus ja vahinko todettu suden aiheuttamaksi. 4.5.2026 on tapahtunut vahinko jossa 2 nautaa raadeltiin tilakeskuksella. Vahinkoarviota tehdessä oltiin sitä mieltä, että vahinko olisi karhun aiheuttama. Myöhemmässä tarkastelussa petoyhdyshenkilö päätyi siihen, että vahinko on suden aiheuttama.

Suomen riistakeskus tarkasteli 4.5.2026 tapahtumaa riistavahinkorekisteristä, riistavahinkorekisteriin tapahtuma on kirjattu karhun aiheuttamaksi.

Haapaveden kaupungilta 28.10.2026 saadun tiedon mukaan Haapaveden kaupunki ei ole järjestänyt koulukuljetuksia susien aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi vuonna 2026.

Suomen riistakeskuksen tietojen mukaan hakemusalueella ei ole ollut susiin liittyviä SRVA-tehtäviä vuosien 2025 ja 2026 aikana.

Hakemusalueella ei ole ollut voimassa Suomen riistakeskuksen poikkeuslupia susien häiritsemiseen tai tappamiseen vuosien 2025 ja 2026 aikana.

8.10.2026 tapahtuneen vahingon myötä Suomen riistakeskuksen

suurpetosuunnittelija on ottanut yhteyttä vahingon kärsijään puhelimitse 9.10.2026. Suurpetosuunnittelijalta saadun tiedon mukaan tilalle on tarjottu lainaksi suojauskalustoa, kuten riistakameroita, valo- ja äänikarkottimia sekä lippusiimaa. Lisäksi suurpetosuunnittelija on tarjonnut mahdollisuutta tulla tilakäynnille, jotta suurpetosuunnittelijalla ja tilallisella on mahdollista yhdessä miettiä, millä toimilla uusia vahinkoja voi ehkäistä. Vahingonkärsijä ei halunnut kokeilla kalustoa tai ottaa vastaan muuta apua eikä tilakäyntiä. Suurpetosuunnittelija on antanut vahingonkärsijälle puhelimitse neuvontaa suojauksen tehostamiseen.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan hirvenmetsästyksen tilanne on Haapaveden riistanhoitoyhdistyksen alueella normaali, eikä metsästyksen etenemisessä ole havaittavissa normaalista poikkeavaa.

Toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa:

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvelvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Korkein hallinto-oikeus on ennakkopäätöksessä KHO:2020:29 todennut seuraavaa:

Suomen riistakeskus oli myöntänyt metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä poikkeusluvan yhden suden tappamiseen Varsinais-Suomessa sijaitsevalla alueella. Alueelta oli kirjattu runsaasti havaintoja susista läheltä asutusta valoisaan aikaan. Asukkaat olivat susihavaintojen aiheuttaman huolen takia ryhtyneet järjestämään lapsille koulukyytejä ja vähentämään luonnossa liikkumista. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa oli luonnonsuojeluyhdistyksen valituksesta ratkaistavana, oliko poikkeuslupa voitu myöntää mainitusta syystä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että asukkaiden kokema huoli turvallisuudesta ei yksin riittänyt perusteeksi poikkeusluvan myöntämiselle. Kun susien ihmisarkuuden vähentymisestä ja liikkumisesta asutuksen läheisyydessä valoisaan aikaan oli runsaasti havaintoja ja asukkaat olivat niiden vuoksi ryhtyneet jo muuttamaan käyttäytymistään, kyse oli sellaisesta metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta yleistä turvallisuutta koskevasta pakottavasta tilanteesta, joka edellytti viranomaisilta toimenpiteitä uhan torjumiseksi. Poikkeusluvan myöntämistä yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä oli tässä tapauksessa tuettu selvin ja täsmällisin perustein siten kuin unionin tuomioistuimen luontodirektiivin 16 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössä oli edellytetty. Poikkeusluvan myöntäminen ei edellyttänyt, että kyse olisi ollut välittömästä ja konkreettisesta uhkatilanteesta. Viimeksi mainitussa

tapauksessa myös poliisilla on poliisilain nojalla valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin.

Edellytyksenä poikkeusluvan myöntämiselle oli lisäksi, että susien karkottamiseksi ei ollut muuta tyydyttävää ratkaisua. Asiassa oli selvitetty, että susia oli ensin pyritty karkottamaan susikannan hoitosuunnitelman mukaisesti muilla keinoilla. Karkotukset eivät olleet kuitenkaan muuttaneet susien käyttäytymistä. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että muuta tyydyttävää ratkaisua ei tässä tapauksessa ollut.

Poikkeusluvan myöntäminen edellytti vielä, että poikkeuslupa ei vaikeuttanut lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella. Kun otettiin huomioon yhden suden tappamiseen myönnetyn poikkeusluvan ehdot ja arvioidut vaikutukset, poikkeuslupa ei entisestään huonontanut susikannan epäsuotuisaa suojelun tasoa. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan poikkeuksen hyväksyminen oli tällaisessa tilanteessa mahdollista.

Hakijalta ja petoyhdyshenkilöltä saadun tiedon mukaan on Haapaveden kaupunki aloittanut järjestämään Mieluskylän alueella susikyydityksiä koululaisille. Viitaten edellä mainittuun Korkeimman hallinto-oikeus on ennakkopäätökseen (KHO:2020:29) hakemusalueella ei kuitenkaan ole ollut voimassa Suomen riistakeskuksen lupaa susien häiritsemiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta suden siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Lisäksi metsästyslain 41 a §:n 5 momentin mukaan samaisen pykälän 1 momentin säännöksiä sovellettaessa muuksi tyydyttäväksi ratkaisuksi ei katsota 4 momentissa tarkoitettua rauhoituksesta poikkeamista eikä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua metsästystä, jotka järjestetään alueellisen kiintiön perusteella.

Metsästyslain 41 a §:n momentin mukaan poikkeuslupa mm. suden tappamiseen voidaan myöntää, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan: "Kaikilla susireviirialueilla sudet saattavat yksittäisinä kertoina kulkea lähellä ihmisasutusta. Vierailut ovat keskimääräistä yleisempiä alueilla, joissa asutusta on keskimääräistä enemmän. Sudet voivat tulla lähelle asuin- tai eläintuotantorakennuksia joko ajautumalla tai erityisesti hakeutumalla. Usein vierailut tapahtuvat öiseen aikaan. Tätä ei voida pitää sudelle epätyypillisenä käyttäytymisenä. Sen sijaan toistuvasti ja säännönmukaisesti pihoilla vieraileva susi käyttäytyy epätyypillisesti ja sutta voidaan pitää sellaisena uhkana ja turvallisuutta heikentävä tekijänä, jonka perusteella suteen voidaan kohdistaa karkotustoimenpiteitä tai viimesijaisena keinona lopettaa eläin." (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:24)

Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa todetaan seuraavaa regoinnista toistuvaa haittaa ja ongelmia sekä vahinkoja tai uhkaa aiheuttaviin susiin:

"Sudet aiheuttavat vahinkoja myös tuotanto- ja kotieläimille, joista vahingot kohdistuvat lähinnä poro- ja lammastalouteen sekä koiriin. Maa- ja metsätalousministeriön koolle kutsuman erävalvonnan yhteistyöryhmän linjausten mukaan päätökset omaisuusvahinkoja aiheuttavien susien poistamisesta kuuluvat pääasiassa Suomen riistakeskuksen toimivaltaan. Linjaus pohjautuu oikeuskanslerin ja oikeusasiamiehen ratkaisuihin. Jos omaisuusvahinkoihin liittyy uhkaa myös ihmisten turvallisuudelle, tällöin myös poliisi toteuttaa tapauskohtaista harkintaa." (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:32)

"Lähtökohtana on, että koti- ja tuotantoeläimille aiheutuvia vahinkoja pyritään estämään ennalta. Niissä tilanteissa, joissa sudet aiheuttavat erityisen merkittäviä vahinkoja, eikä ennaltaehkäisystä ole riittävää apua, susi on mahdollista tappaa vahinkoperusteisella poikkeusluvalla. Suomen riistakeskus tekee näistä poikkeusluvista päätökset metsästyslain sekä valtioneuvoston asetuksen perusteella. Lisäksi eri oikeusasteiden ratkaisut linjaavat poikkeuslupapäätöksiä. Metsästyslaissa on säädetty ne edellytykset, joita Suomen riistakeskuksen tulee tapauskohtaisesti arvioida poikkeuslupaa myönnettäessä. Arvioitavia asioita ovat muun tyydyttävän ratkaisun käyttö vahinkojen ehkäisemiseksi, suotuisan suojelutason säilyminen sekä se pystytäänkö poikkeuksella ehkäisemään erityisen merkittävien vahinkojen syntymistä. Jokaisessa vahinkotapauksessa tehdään tilannekohtaista arviointia, eikä yleislinjausta päätöksenteolle voida luoda". (Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2019:33)

Hakemusalueella on ollut ollut susihavaintoja, susien aiheuttamia kotieläinvahinkoja, havaintoja pihapiirin läheisyydestä sekä näköhavaintoja.

Hakemuksessaan hakija on tuonut esiin muita tapauksia, joissa susi on vieraillut tai aiheuttanut vaaraa hakemusalueella touko-lokakuun 2026 aikana. Yhdessä tapauksessa sudet ovat käyneet syömässä navetan vierustalla kuljetusta odottanutta vasikanruhoa joka oli lähdössä hävitykseen. Suomen riistakeskus toteaa, että susireviirialueella on erityisen tärkeää, että kuolleet eläimet ja haaskat siirretään pois pihapiireistä ja niiden läheisyydestä pois susien saatavilta.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan esitettyjä ja selvitettyjä vahinkoja ja tilanteita ei voida kuitenkaan pitää sellaisina, että poikkeuslupa susien tappamiseksi voitaisiin myöntää, sillä Korkeimman hallinto-oikeuden linjausten mukaisesti ennen metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 3 kohdan poikkeusluvan myöntämistä on kokeiltava muita tyydyttäviä ratkaisuja.

Hakija on hakenut poikkeuslupaa karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden kannalta pakottavista syistä sekä muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle. Käytettävissä olevien tietojen perusteella metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetut poikkeusluvan edellytykset eivät täyty. Mikäli esimerkiksi pihavierailujen määrät alueella merkittävästi kasvavat ja kotieläinten suojaaminen susien aiheuttaman akuutin uhkan vuoksi ei ole mahdollista, muuna tyydyttävänä ratkaisuna ensi vaiheessa voidaan pitää susien karkotusta asuintalojen ja tuotantoeläintilojen läheisyydestä. Suomen

susikannan hoitosuunnitelman mukaan susien karkotukset koirilla, erilaisilla ääni- ja valopelotteilla mahdollisesti yhdistettynä kipuun, saattavat muuttaa suden käyttäytymistä ja luoda ihmisarkuutta sudelle.

Hakemusalueella ei ole ollut voimassa Suomen riistakeskuksen lupaa susien häiritsemiseen.

Hakemuksessa on tuota esille, että metsäpeurakanta on laskenut Haapavedellä huomattavasti viimevuotisesta mikä on hyvin todennäköisesti susista johtuvaa. Metsäpeura mainitaan Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristöjen suojelun yleissopimuksessa (ns. Bernin yleissopimuksessa) liitteessä III (Suojeltavat lajit) ja se on luontodirektiivin liitteen II laji. Tähän liitteeseen kuuluu eläin- ja kasvilajeja, joiden suojelemiseksi tulee perustaa erityisiä suojelualueita. Viimeisimmässä lajiraportoinnissa (2025) metsäpeurakannan arvioitiin olevan ns. boreaalisella eliömaantieteellisellä vyöhykkeellä suotuisalla suojelun tasolla. Suomen riistakeskus katsookin ettei metsäpeurakannan suojelu ole riittävä peruste poikkeusluvan myöntämiseksi.

Loppuyhteenveto:

Suomen riistakeskus on arvioinut kokonaisuutena poikkeusluvan myöntämisperusteiden täyttymistä ja päättänyt, että hakijalle ei myönnetä poikkeuslupaa susien tappamiseen tässä vaiheessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan hakemusalueella ei ole todettavissa sellaista akuuttia suden käyttäytymistä tai siihen liittyvää ongelmaa, joka olisi lajille epätyypillistä.

Viimeisin kotieläinvahinko on tapahtunut 7.-8.10.2026. Hakija on kertonut siirtäneensä lampaat sisätiloihin. Sudet ovat hakijalta saadun lisätiedon mukaan menneet laitumelle ilmeisesti ainakin veräjänkahvajousivaijereiden ali/läpi.

Suden ei voida käytettävissä olevien tietojen valossa arvioida aiheuttavan tällä hetkellä jatkuvaa uhkaa tai vaaraa ihmisille ja kotieläimille.

Mikäli tilanne hakemusalueella muuttuu eikä muita tyydyttäviä ratkaisuja ole käytettävissä, on mahdollisuus hakea uudelleen vahinkoperusteista poikkeuslupaa suden tappamiseksi.

Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 §:n 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n 2 momentti, 41 §:n 1, 2 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 4 §:n 1

ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218 /2025) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Jenni Pirinen 0294312307 jenni.pirinen@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Marko Paasimaa
Lupahallintopäällikkö

Jenni Pirinen
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle kirjeenä.

JAKELU

Tiedoksi:
HAAPAVEDEN RIISTANHOITOYHDISTYS
OULUN POLIISILAITOS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON POHJOIS-POHJANMAAN PIIRI
LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA POHJANMAA RY
METSÄHALLITUS
LÄNSI-SUOMEN MERIVARTIOSTO

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot. Hallintotuomioistuimelle on ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle,
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä,
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta,
- jos päätös on luovutettu tiedoksiannon vastaanottajalle tai tämän edustajalle, tiedoksiannosta on tällöin laadittava kirjallinen todistus, josta on käytävä ilmi tiedoksiannon toimittaja ja vastaanottaja sekä tiedoksiannon ajankohta,
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valitus toimitetaan ensisijaisesti sähköisen asiointipalvelun kautta (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet). Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle myös postitse, sähköpostitse tai tuomalla valituskirjelmän hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan kuitenkin saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavaan arkipäivään klo 16.15 saakka.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijajulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos puhevaltaa käyttää vaatimuksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse, sähköpostitse taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Oikaisuvaatimuksen toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Paperilla toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava Suomen riistakeskuksessa viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä (kello 16.15). Sähköpostitse toimitetun asiakirjan katsotaan kuitenkin saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavaan arkipäivään.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskus	
Sähköposti	kirjaamo@riista.fi
Käynti- ja postiosoite	Sompiontie 1, 00730 Helsinki
Puhelin	029 431 2001